

Títol:

La Ciutat de les Rates

Subtítol:

Can Clos i Eduard Aunòs, focus de les noves plagues

Cos:

Les rates són més llestes del que semblen. No parlen japonès ni holandès, però, a la seva manera, són capaces de reconèixer una llengua. Els psicòlegs de la Universitat de Barcelona Juan Manuel Toro, Josep Batista i Núria Sebastián van guanyar l'Antinobel amb un estudi sobre les habilitats ratunes, publicat al nord-americà *Journal of Experimental Psychology*, el 2005.

A més d'adonar-sen dels diferents accents en la parla, potser les rates també podrien adscriure's a una classe social determinada, triar des de quin escalafó projectar-se i procrear. I segur que ja han triat.

Els barris de Barcelona amb rendes baixes són els preferits de les rates.

I d'entre els barris humils de Barcelona, els de La Marina-Zona Franca.

I d'entre els nostres barris, Can Clos i Eduard Aunòs.

Can Clos: La Ciutat de les Rates

Com si fos un tall fet amb cúter, el Camí de Can Clos, d'uns cinc-cents metres de llarg, parteix en dos la barriada.

El tall és nítid, sagnant, brut.

A un costat, les deu pistes de tennis del complex esportiu Club Natació Montjuïc (CNM, «*Família, natura i esport*»), on les parelles s'obsessionen amb els *tie breaks* (elles, per lluir-se com Maria Sharápova; ells, per imitar Rafa Nadal).

La quota mensual per a qui vulgui fer-se soci del CNM és de 64,95 euros («quota adult»).

Les rates es queden fora.

A l'altra banda del Camí de Can Clos, la Ciutat de les Rates: les ruïnes de l'antiga fàbrica La Bòbila, de mitjans del segle XX, en què s'elaboraven maons i l'anomenada «terra d'escudella», com els veïns coneixien popularment la sorra abrasiva amb la qual es rentaven els estris de la cuina.

Als anys setanta, les antigues instal·lacions es van anar desallotjant i els seus murs van acollir petits artesans i magatzems de qualsevol tipus (bidons, pneumàtics, vidres...).

«Això ja està tot abandonat, i és un abocador il·legal», denuncia el veí i activista cultural Joan Gascueña (Barcelona, 1944), ànima de la catalanitat que viu al costat de la Ciutat de les Rates, imitació de la Ciutat dels Ratolins a *The Green Mile* (Frank Darabont, 1999).

Joan odia les *rattus norvegicus*.

L'estat actual d'aquesta parcel·la, d'un parell d'hectàrees —entre Diligències,

Ferrocarrils Catalans i Camí de Can Clos—, recorda en bona mesura les escenes d'*Apocalypse*, la sèrie documental de France 2 sobre la Segona Guerra Mundial.

On hi havia naus industrials queden bigues i parets grafitejades («*Stop the war*»). Els ionquis es punxen aquí. Els *ninis* (ni estudien ni treballen) perden el temps de la seva ninietat. I les rates roseguen les deixalles humanes: llaunes oxidades, mobles d'un saló menjador desnonat, vaixelles fetes malbé, el tub d'un televisor on van néixer Els Teleñecos, matalassos bruts on les xinxes festegen el seu alliberament, els ossos d'un cotxe de la marca Volkswagen desmuntat peça a peça, com si algú l'hagués robat i disseccionat per a la venda...

«Jo veig les rates [assenyala Joan des d'unes escales], i com juguen entre elles, fins i tot les tinc gravades... He informat en diverses ocasions al Districte de Sants-Montjuïc. I s'ha fet ben poc», acusa, cansat ja d'anotar, queixar-se i que li responguin: «Sí, prenem nota de la seva petició».

Es passen la pilota. Els mossos asseguren que ells no poden fer res, que en tot cas la competència recau en la Guàrdia Urbana. Els urbans diuen que ells no poden fer res, que és l'Ajuntament l'encarregat de gestionar-ho. I els serveis tècnics de l'Ajuntament culpen la propietat.

Segons l'Agència de Salut Pública de Barcelona, es fan «actuacions en superfície» (intervencions) des del 27 de juliol passat. L'Agència fa servir el terme eufemístic de *rosegadors* en lloc de rates, més suau.

En una de les casetes semiderruïdes, malviuen persones dedicades al «reciclatge clandestí». Els ocupes han tapiat un dels magatzems a cel obert i s'han proveït de cassoles i una bombona de butà.

Camions contenidors descarreguen les escombraries a La Bòbila.

Les olors, insuportables.

El 2013 i el 2015, els bombers es van presentar per sufocar incendis a l'interior.

El curiós és que, als anys setanta, el barri de Can Clos ja va aconseguir desfer-se d'un abocador i de les seves rates, com apunta el líder veïnal Emilio Suárez.

L'equip municipal ha empaperat Can Clos amb informació del Pla de Barris.

«Del que no parlen és d'aquest abocador de merda i de la misèria que hi ha aquí, és una vergonya», s'encoratja Joan.

Un gat negre espantat creua de reüll La Bòbila, la Ciutat de les Rates.

Eduard Aunòs: Illa Fantasia

«Han vingut els experts de Salut per posar verí a les rates, i algú m'ha dit que per a les rates aquests parterres salvatges que aquí s'han col·locat són com la seva Illa Fantasia», llança Jordi Ortega (Barcelona, 1965), propietari del bar restaurant El Nuevo Barracón, en Eduard Aunòs (Riudoms, 12), i president de l'associació de veïns.

Jordi s'ha posat el casc imperial de les legions romanes per enfrontar-se a les rates: «Jo mai havia vist tantes, és exagerat. Surten de les clavegueres i de les boques de reg i puguen per les papereres, i es fiquen en els patis, fins i tot es van colar en una polleria. La seva proliferació es deu a aquest tipus de parterres que són veritables jungles».

A l'estiu de 2017, principalment als carrers d'Ulldecona i Sovelles, es va crear un espai de «drenatge sostenible urbà», com es diuen les àrees de vegetació similars a les maresmes, i fetes per reduir les operacions d'adequació i manteniment de les brigades de neteja de Parcs i Jardins, que es limiten a desbrossar, en nom de l'ecologia i la biodiversitat.

«A un se li van caure les claus en una claveguera i es va posar els guants de la moto perquè temia que li mosseguessin els dits», explica.

En algun dels jardins, l'avís amb el dibuix d'una rata negra: «Vigilància i control de plagues. Treballs de sanejament en curs».

Segons la consellera de la Marina Esther Pérez: «Ara ja s'està eradicant la plaga, i els múrids morts que s'estan recollint en són la prova». Els *múrids* són les rates.

Durant la redacció de l'article, aquest reporter s'ha topat amb un espècimen gros i ben alimentat.

«Els veïns ens hem queixat, i també els Mossos d'Esquadra de la comissaria, i a ells els han netejat els parterres, però a nosaltres no», s'indigna Jordi.

Les herbes es mengen les voreres i els seus carrils bici fins al punt que podria comparar-se amb les selves d'Iquitos, a l'Amazònia peruana.

A Jordi Ortega li secunda Manel Coronado (Villamanrique, Ciudad Real, 1965), vicepresident del Consell de Barri de la Marina del Prat Vermell.
«I com no hi ha cap pipican, la gent porta aquí els gossos. El Prat Vermell és el futur i ja el tenen oblidat», s'entristeix Manel.
A la zona s'està construint el nou barri del Prat Vermell, al qual es traslladaran unes trenta mil persones.
El propietari de la majoria de terrenys és Solvia («*El camí a la teva nova casa*»), immobiliària del Banc Sabadell («*Si portes mòbil, portes diners*»)
La xemeneia de l'antiga fàbrica de teules s'ha quedat vídua.
«A les nostres peticions ens responen amb l'excusa de les retallades.»
I per ara, el veïnat ni seu a les cadires de fusta del Grup Fàbregas.
Li tenen pànic a les rates de mig metre.
Les rates de l'Illa Fantasia d'Eduard Aunòs són cosines germanes de les rates de la Bòbila, a Can Clos.
Igual de pobres.
Jesús Martínez

Destacat:

Camions contenidors descarreguen les escombraries a La Bòbila